

Aktuálna situácia v bankovom sektore

Správa o finančnej stabilite
Máj 2022

Stretnutie vedenia NBS s bankovým sektorom

15. júna 2022

Úvery domácnostiam výrazne rástli

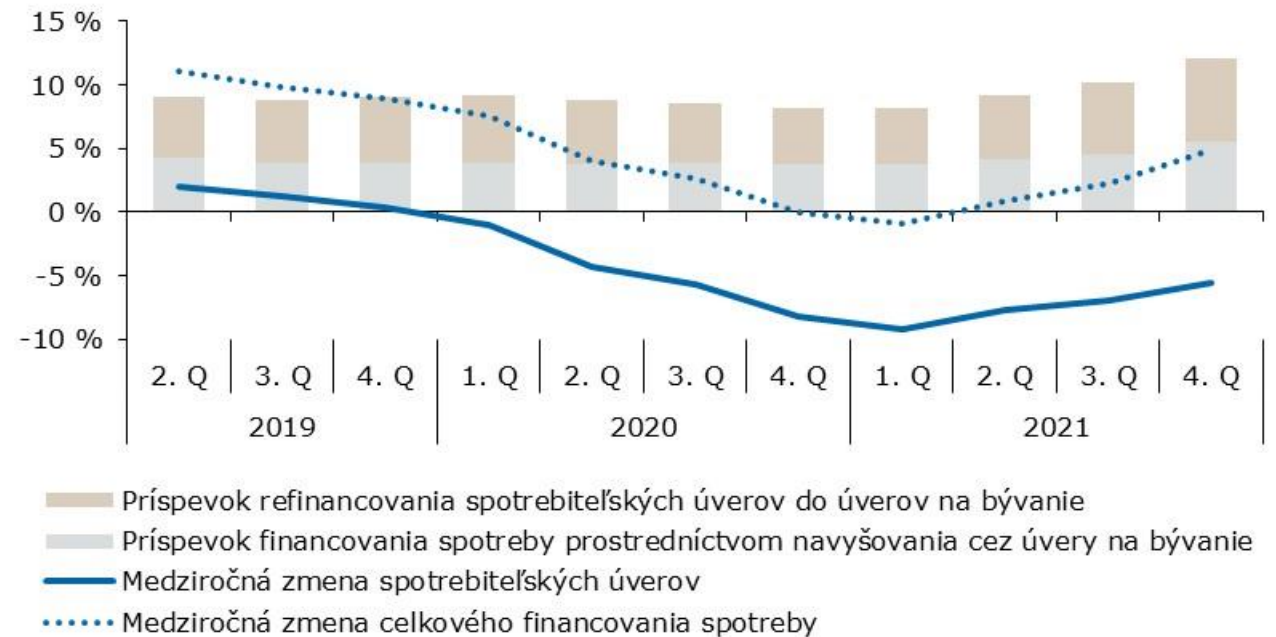
- Rast hypoték zrýchlil na 12,2 % - rastúce ceny nehnuteľností, obavy o rast sadzieb, refinancovanie
- Celkový objem úverov na financovanie spotreby počas väčšiny obdobia rástol

Relatívny a absolútny rast hypoték

Zdroj: NBS

Rast spotr. úverov vs. rast financovania spotreby

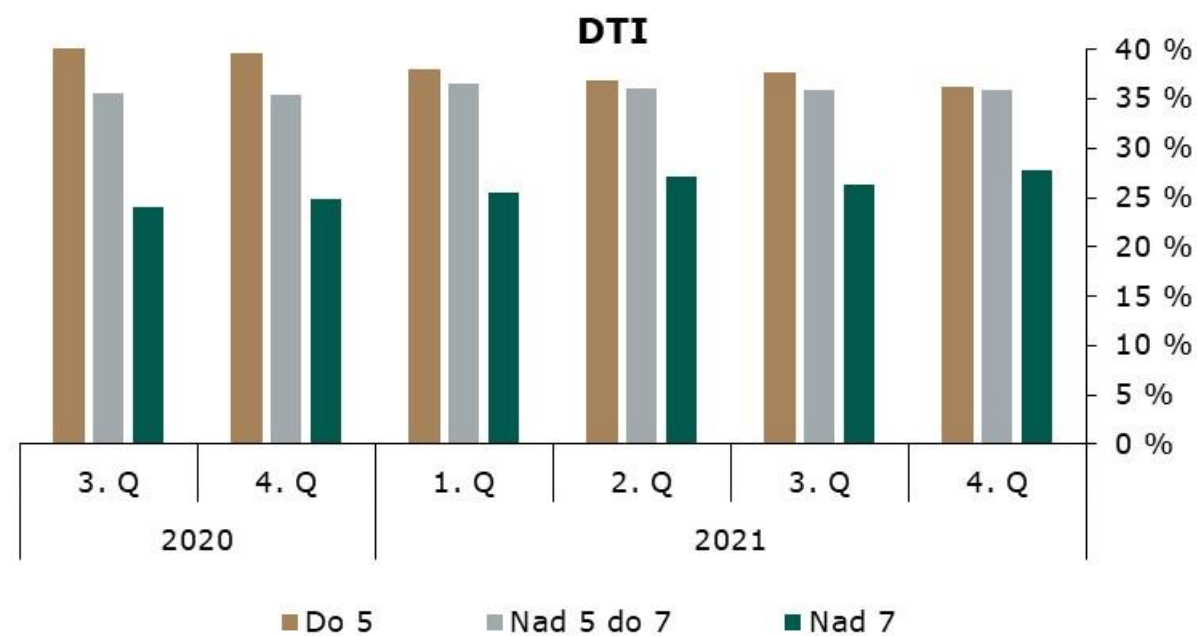
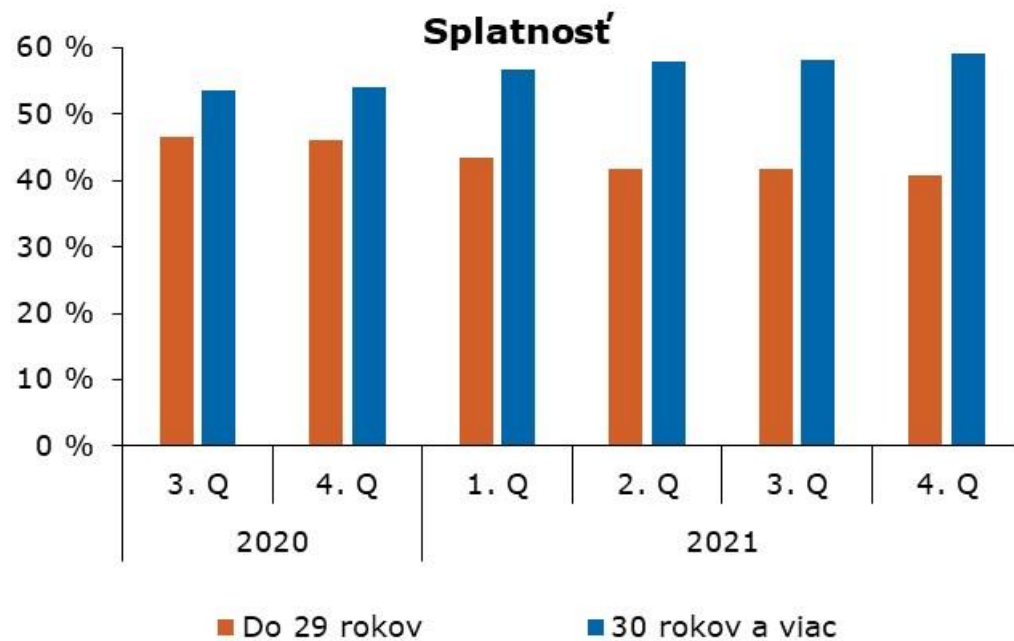
Zdroj: NBS

Poznámka: Za financovanie spotreby prostredníctvom navýšenia pri refinancovaní cez úvery na bývanie pokladáme navýšenie do výšky 30 000 €.

Riziko rástlo vo vybraných skupinách ...

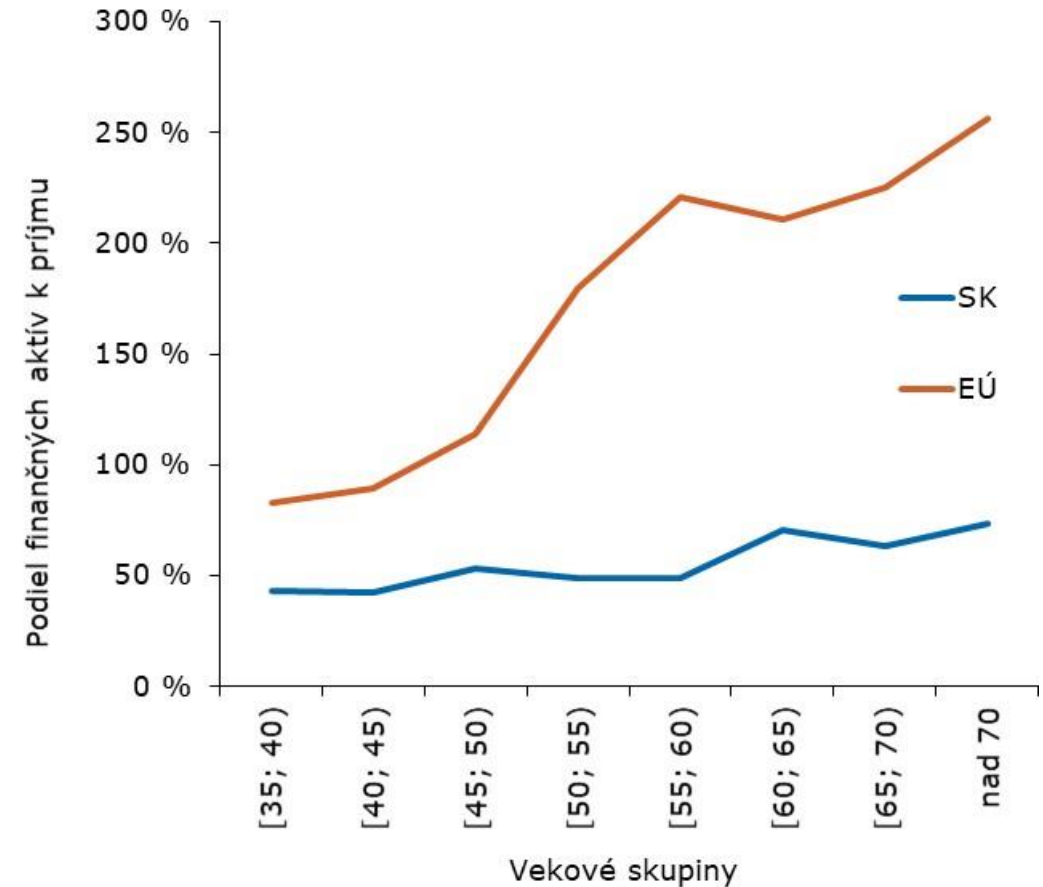
- Aj vďaka pravidlám NBS sú rizikové charakteristiky nových úverov stabilizované – DSTI a LTV na nových úveroch sú stabilné
- Celkové nastavenie opatrení NBS vnímame ako primerané
- Rast rizikovosti sa prejavuje najmä pri DTI (najmä pri stredných a vyšších príjmových kategóriách) a predlžovaní splatnosti úverov

Splatnosť úverov a zadlženosť domácností rastie

Hlavné riziká spojené s úvermi do dôchodku

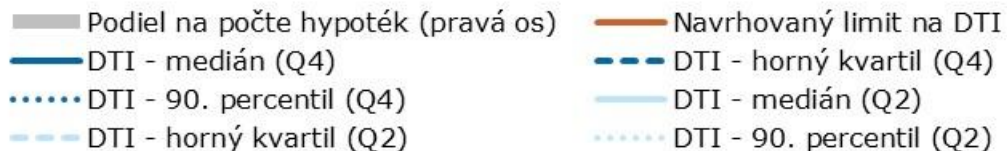
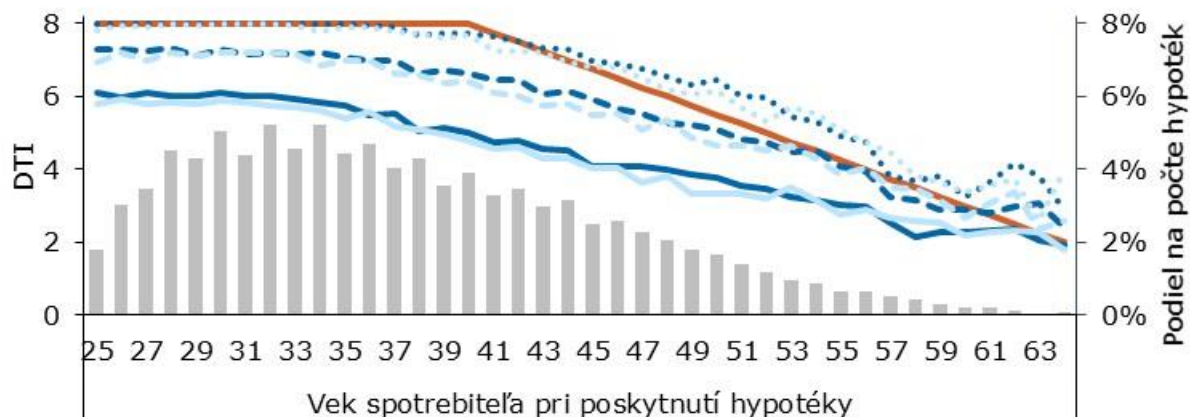
- **Riziko ťažkostí so splácaním na dôchodku** v dôsledku poklesu príjmu pri prechode na dôchodok
  - Do rizika problémov so splácaním na dôchodku sa môže dostať až 9 % úverov na bývanie
- Aktuálny trend, pri ktorom mnohé zadlžené domácnosti **d'alej navyšujú svoje dlhy**, a to dokonca nad rámec rastu svojich príjmov
  - Štvrtina ľudí, ktorá mala na konci roka 2018 hypotéku, svoje celkové dlhy v období rokov 2019 až 2021 nielenže neznížila, ale dokonca zvýšila
  - Výrazne pomalšia kumulácia úspor domácností
- **Intenzívny konkurenčný tlak**, ktorý by mohol viesť k ďalšiemu uvoľňovaniu úverových štandardov pri úveroch presahujúcich do dôchodkového veku

DTI = 8 – 0,25 × (vek – 40) ... pokles až po hodnotu 2

- Pre úvery nezasahujúce do dôchodku zostáva pôvodný limit (8)
- Snaha preventívne obmedziť budúce nadmerné navyšovanie dlhov, ktoré budú splácané na dôchodku
- Jednoduché a transparentné pravidlo + zostávajú pôvodné výnimky
- Vďaka tejto úprave by podiel úverov v riziku nesplácania na dôchodku mal poklesnúť z 9,1 % na 3,7 %

Hodnoty DTI a podiel na celkovom počte hypoték poskytnutých v 2. a 4. štvrtroku 2021

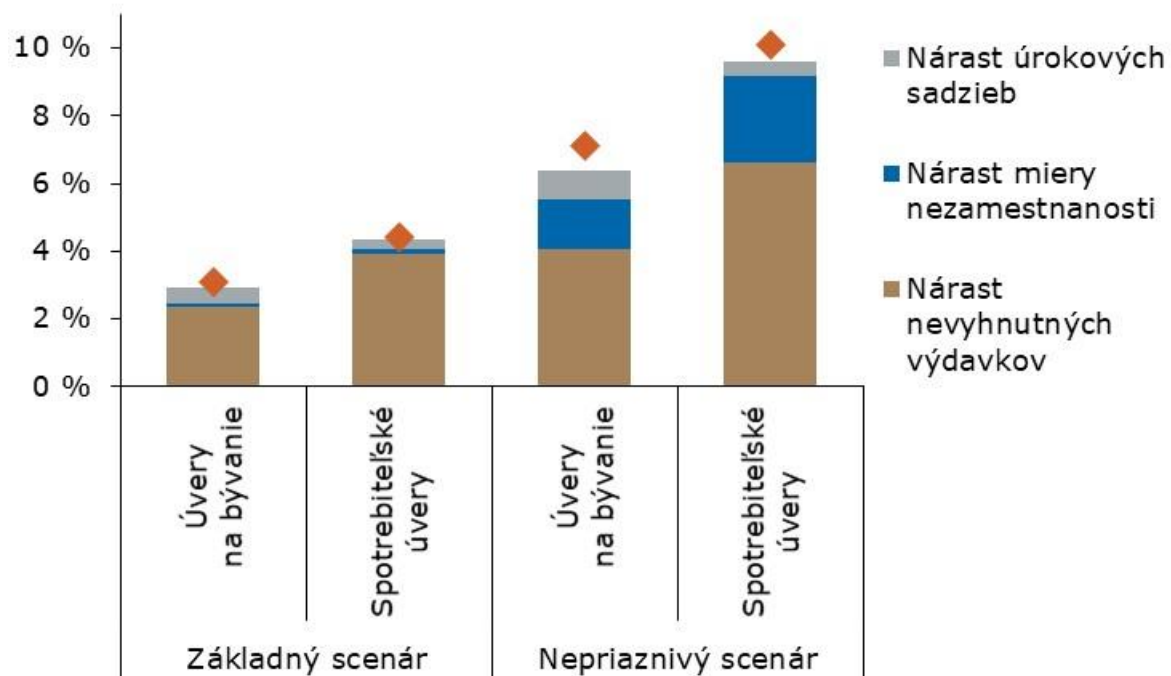
Zdroj: NBS

Analýza vplyvov

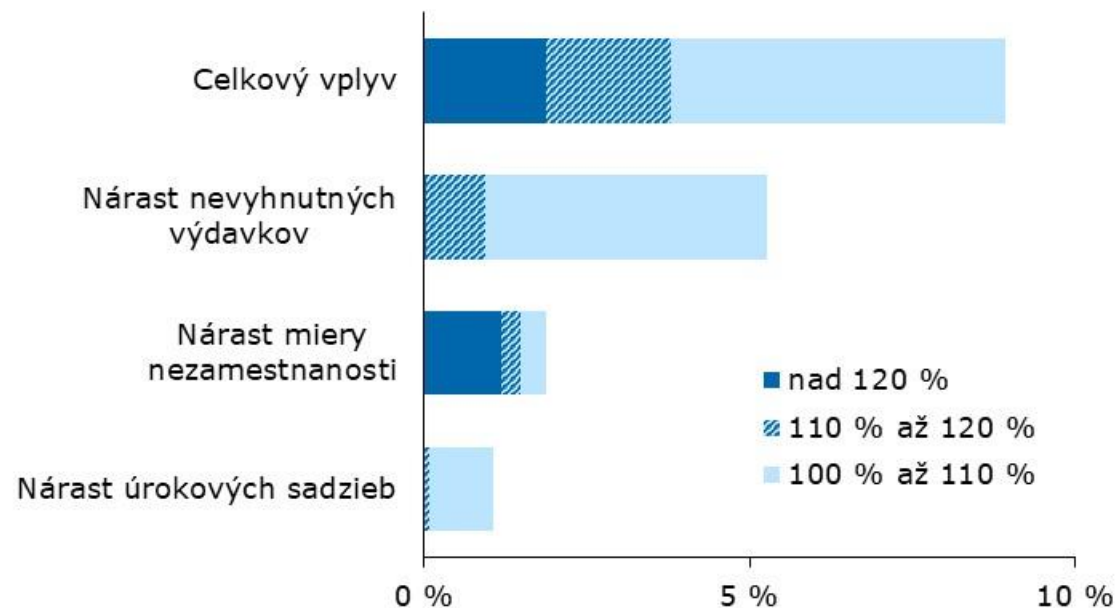
	Podiel dotknutých úverov	Priemerné zníženie dotknutých úverov	Zníženie novej produkcie
Úvery na bývanie	5,6 %	15 %	0,8 %
- Ešte nezadĺžení spotrebiteľia	4,4 %	12 %	0,6 %
- Spotrebiteľia s dlhom	5,8 %	16 %	0,9 %
Spotrebiteľské úvery	0,7 %	28 %	0,2 %

- Do rizika sa môže dostať **3 % až 7 % hypoték** a **4 % až 10 % spotrebiteľských úverov**
- Vplyv inflácie: postupný, ale relatívne vysoký podiel úverov v riziku
- V nepriaznivom scenári výraznejšie zhoršenie situácie časti domácností kvôli nezamestnanosti
- Mení sa charakter kreditného rizika

Nárast úverov domácnostiam v riziku

Miera a intenzita vplyvu na finančnú situáciu domácností v nepriaznivom scenári

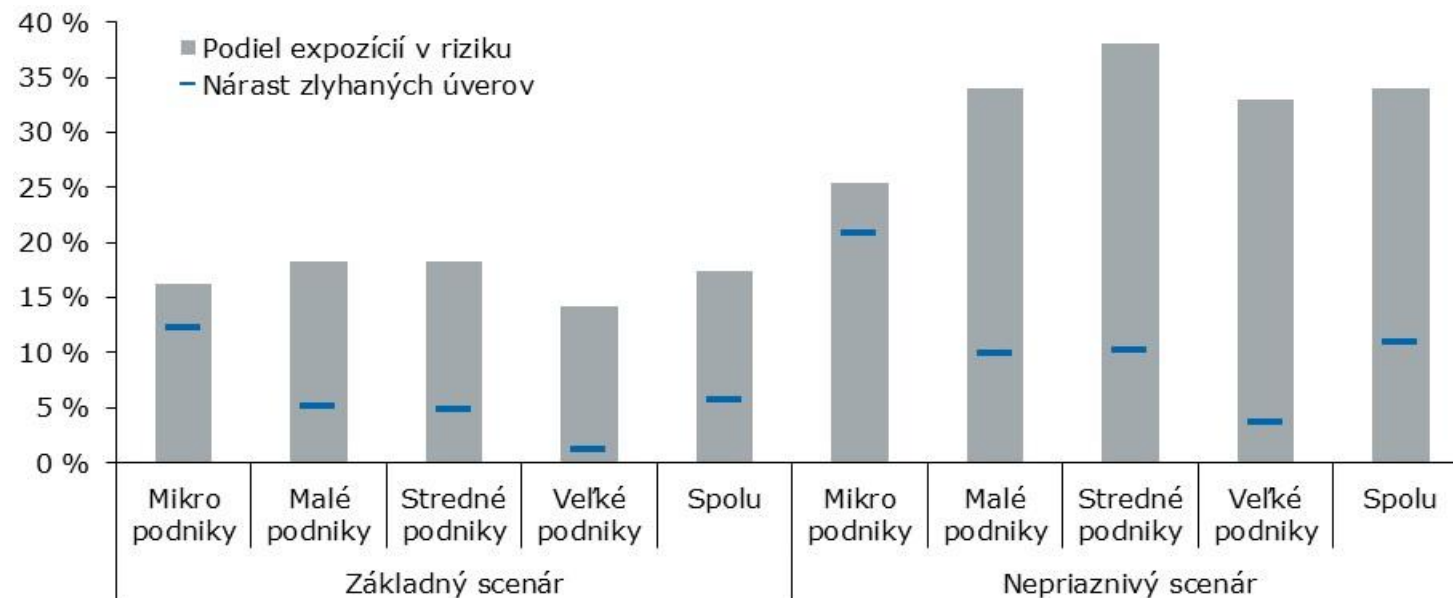
- Nové výzvy: rast cien energií a vstupných materiálov, narušenie dodávateľsko-odberateľských vzťahov, oslabenie dopytu
- Výrazná neistota (schopnosť reakcie individuálnych podnikov, transmisia nárastu cien vstupov do cien výstupov) – modelovaná pomocou mikrosimulácií
- Do rizika by sa mohlo dostať až **17 % úverov v základnom scenári** (3,6 mld. €), celkovo by mohlo zlyhať 6 % úverov
  - Tieto odhady nezahŕňajú prípadné podporné kroky vlády či samotných podnikov na posilnenie ich solventnosti

Predpoklady simulácie

	Základný scenár			Nepriaznivý scenár		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Tržby	7,9 %	6,4 %	3,4 %	-6,2 %	3,4 %	4,8 %
Náklady na materiál a energie	40 %	-10 %	0 %	60 %	10 %	0 %
Náklady na tovar	20 %	5 %	5 %	30 %	15 %	5 %
- Náklady na služby	10 %	5 %	0 %	15 %	10 %	7 %
Osobné náklady	7 %	9 %	6 %	7 %	10 %	5 %

Zdroj: NBS

Nárast úverov podnikom v riziku

Zdroj: NBS

D,
O,
C,
D, L, H, Y,
T, O,
I, D,
O,
K,

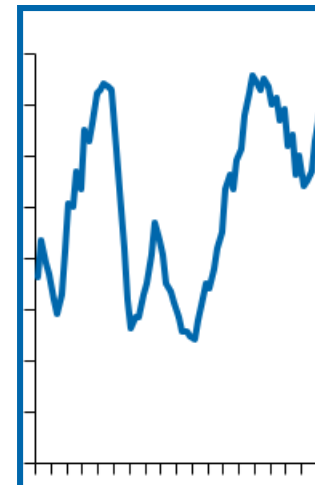
Strieborné hypotéky:

Postupne sa znižujúci limit pre DTI pre dlžníkov nad 40 rokov

Zelené úvery:

Predĺženie splatnosti a uvoľnenie výpočtu DSTI (zohľadnenie úspor v nákladoch)

Proticyklický kapitálový vankúš:

Pri pokračovaní trendov NBS zväži zvýšenie vankúša

- Úprava opatrení NBS (spoločný proces), plánovaná účinnosť od 1. októbra 2022 (bude predmetom diskusie)

- Silný nárast expanzívnych tendencií

Finančná stabilita zostáva vysoká, ale externé riziká pribúdali

- Po 2 rokoch koronakrízy prichádzajú nové výzvy; výrazný vplyv zvýšenej inflácie na finančnú stabilitu

Časti podnikov hrozia finančné ťažkosti

Domácnosti sú v lepšej situácii, ale tiež budú čeliť rizikám

- Hypotéky by nemali čeliť výraznejším stratám, dá sa však očakávať zníženie spotreby
- Mení sa charakter kreditného rizika (vplyv inflácie) – príprava klientov je kľúčová

Odolnosť bankového sektora je vysoká

- Stresové testovanie potvrdilo schopnosť sektora odolávať šokom
- Banky sú odolné aj voči nepriaznivému vývoju, úrokové príjmy by zmiernili rast kreditných nákladov

Makroprudenciálna politika reaguje na riziká

- Čiastočná úprava podmienok pre úvery zasahujúce do dôchodku
- NBS podporí „zelené úvery“ predĺžením splatnosti a uvoľnením DSTI
- Pri pokračovaní trendov NBS zväži zvýšenie proticyklického kapitálového vankúša

Ďakujem za pozornosť